DIGITALIZACJA I OCHRONA DZIEDZICTWA, CZYLI O III I IV PANELU KONFERENCJI ETHER – ETERNAL HERITAGE / WIECZNE DZIEDZICTWO

Posted on 30 października 2024

Już za tydzień, w Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN, podczas drugiego dnia konferencji ETHER – Eternal Heritage / Wieczne Dziedzictwo, czyli 6 listopada będziemy mieli okazję wysłuchać prelekcji w dwóch panelach tematycznych – DATA-POWERED HERITAGE i SAFEGUARDED HERITAGE.

Konferencja ETHER – Eternal Heritage / Wieczne Dziedzictwo rozpocznie się 5 listopada panelami FUTURE-DRIVEN HERITAGE i ELUSIVE HERITAGE. Drugiego dnia konferencji zaplanowaliśmy panel DATA-POWERED HERITAGE, poświęcony technikom wizualizacji zabytków i wykorzystaniu danych cyfrowych w kontekście badań i zarządzania dziedzictwem.

Czy dzięki technologii zburzony zabytek odzyska dawną świetność? Na to pytanie odpowiedzą **Eryk Bunch** z Hertige Imagining oraz **Maria Wardzyńska** ze spółki Pałac Saski. Zaprezentują oni rozwiązanie, jakie przyjęto przy odbudowie Pałacu Saskiego w Warszawie, gdzie zeskanowane techniką fotogrametryczną fragmenty architektoniczne pozyskane z wykopalisk archeologicznych są wykorzystywane przy pracach projektowych związanych z rekonstrukcją dawnego wyglądu pałacu.

Kolejna prelekcja przedstawia problematykę tworzenia modeli 3D instrumentów tak dużych i złożonych pod względem mechanizmu jak organy piszczałkowe. **Dr hab. Małgorzata Trzaskalik-Wyrwa**, kierownik Zespołu ds. organów historycznych w Narodowym Instytucie Dziedzictwa oraz **Vitalij Chyzhewskyy**, przedstawiciel firmy ARS ORGANUM Adam Olejnik, przedstawią nie tylko możliwości skanowania bryły instrumentu, ale również cyfrowej dokumentacji dźwięku i spróbują odpowiedzieć na pytania: Czy organy piszczałkowe są też obiektami, które mogą być przeniesione w przestrzeń cyfrową pod względem konstrukcji i obudowy? Czy skanowanie laserowe jest wystarczającym narzędziem dla wszechstronnej dokumentacji organów piszczałkowych? Czemu praktycznie mają posłużyć uzyskane dane cyfrowe?

Następnie przeniesiemy się na grunt zagadnień konserwatorskich, gdzie technika wizualizacji 2D wspomaga pracę nad aranżacją i ekspozycją nawarstwień malarskich przy minimalnej ingerencji w zabytkową materię. **Kamil Janik** z ASP im. Jana Matejki w Krakowie przedstawi studium przypadku wykorzystania narzędzi cyfrowych do wizualizacji efektów przyszłych prac konserwatorskich na przykładzie kościoła pw. św. Marcina w Gnojniku.

Dr Tadas Žižiūnas, kierownik Laboratorium Cyfryzacji 3D i Badań Cyfrowych Uniwersytetu Wileńskiego oraz założyciel firmy MB Digital Heritage zajmującej się monitorowaniem dziedzictwa urbanistyczno-architektonicznego, podczas swojego wystąpienia zastanowi się nad możliwościami monitorowania historycznych miast łącząc dane 3D, 2D, GIS oraz algorytmy sztucznej inteligencji.

O wykorzystaniu AI, tym razem w celu analizy dokumentacji archeologicznej obrazującej topografię i uwarunkowania środowiskowe oraz kulturowe procesu tworzenia nawarstwień w ramach stanowiska archeologicznego, opowie **Andrzej Gołembnik**, ekspert w zakresie badań, inwentaryzacji architektoniczno-konserwatorskiej oraz innowacyjnych technik dokumentacyjnych w archeologii.

Na koniec tego panelu, **Karol Argasiński** oraz **Artur Tomczak** przedstawią nowoczesne metody archiwizacji obiektów zabytkowych poprzez zastosowanie technologii HBIM (Heritage Building Information Modeling) oraz otwartych standardów openBIM. Karol Argasiński to architekt i doktorant Politechniki Warszawskiej oraz założyciel firmy BIMfaktoria. Artur Tomczak jest doktorantem na Uniwersytecie NTNU w Norwegii, zajmuje się wsparciem cyfrowym gospodarki obiegu zamkniętego w budownictwie.

Konferencję zwieńczą zagadnienia oscylujące wokół ochrony dziedzictwa przy pomocy technologii oraz ochrony danych cyfrowych. Panel SAFEGURADED HERITAGE otworzy **prof. Wojciech Kowalski** z Narodowego Instytutu Dziedzictwa – prawnik specjalizujący się w prawie ochrony własności intelektualnej oraz prawie ochrony dziedzictwa kulturowego, autor ponad 150 artykułów naukowych. Prof. Kowalski podejmie się wyjaśnienia, jak w świetle prawa autorskiego traktować tworzenie dokumentacji cyfrowej dziedzictwa.

Na pytania, czy treści cyfrowe mogą być uznane za dobro kultury oraz w jaki sposób powinny być chronione prawnie dane, mające znaczenie dla dziedzictwa i rozwoju kulturalnego, odpowie podczas swojej prelekcji **dr hab. Katarzyna Zalasińska** - adiunkt w Katedrze Prawa i Postępowania Administracyjnego Uniwersytetu Warszawskiego, specjalistka w zakresie prawnej ochrony dziedzictwa, prawa ochrony zabytków, obrotu dobrami kultury oraz muzealnictwa.

Panel zakończy się **debatą** na temat ochrony dziedzictwa za pomocą nowoczesnych narzędzi, w której udział wezmą Stefan Kamiński - prezes zarządu Krajowej Izby Gospodarczej Elektroniki i Telekomunikacji, Arkadiusz Kołodziej - kierownik Działu Ładu Architektonicznego w NASK, dr hab. Katarzyna Chałubińska-Jentkiewicz - dyrektor ds. Rejestru Domen Internetowych w NASK oraz dr hab. inż. Robert Olszewski – kierownik Zakładu Kartografii Politechniki Warszawskiej.

Program konferencji

Organizatorem wydarzenia jest Narodowy Instytut Dziedzictwa, a współorganizatorem Muzeum Historii Żydów Polskich POLIN.

Konferencja została objęta honorowym patronatem sekretarz stanu w Ministerstwie Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Generalnej Konserwator Zabytków Bożeny Żelazowskiej, Polskiego Komitetu do spraw UNESCO oraz Narodowego Centrum Kultury.

Patronem medialnym konferencji jest Program 2 Polskiego Radia.

Organizacja międzynarodowej konferencji ETHER – Eternal Heritage / Wieczne Dziedzictwo została dofinansowana ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego, w ramach realizacji zadania „Dofinansowanie działalności Centrum Kompetencji ds. digitalizacji zabytków”.